

Edytor vi

Edytor vi (visual editor) działa w trybie pełnoekranowym na praktycznie każdym dostępnym współcześnie rodzaju terminala. Właśnie fakt, że jego wymagania co do możliwości terminala i prędkości połączenia są tak skromne, jest jego największą zaletą.

Edytor uruchamiamy poleceniem

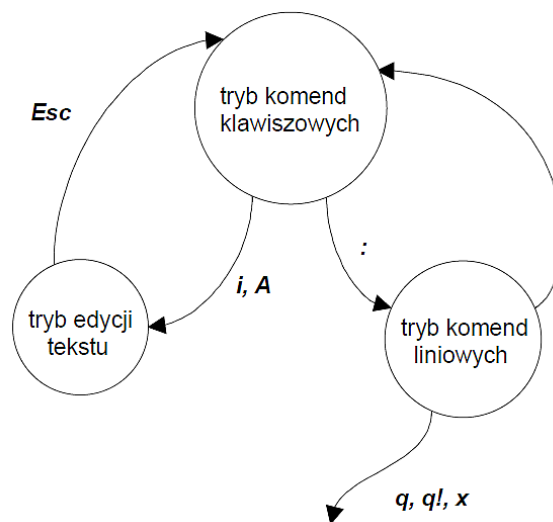
```
$ vi [nazwa pliku]
```

Podstawowym faktem, o którym zawsze należy pamiętać przy pracy z edytorem vi jest to, że pracuje on zawsze w jednym z trzech trybów:

- tryb klawiszowy (tryb poleceń) - w tym trybie każdy klawisz na klawiaturze powoduje wykonanie jakiejś akcji na edytowanym pliku
- tryb edycji tekstu (dopisywania) - po wykonaniu (w trybie klawiszowym) komendy inicjującej wpisywanie tekstu - przechodzimy do trybu edycji tekstu. W tym trybie tekst wpisywany z klawiatury jest wstawiany do edytowanego pliku - aż do naciśnięcia klawisza Esc - co spowoduje powrót do trybu klawiszowego
- tryb komend liniowych (tryb poleceń) - jeśli w trybie klawiszowym naciśniemy : (dwukropek) - przechodzimy do trybu komend liniowych. W ostatniej linii na ekranie pojawia się : po którym możemy wpisać komendę 'liniową'. Komenda taka działa zwykle na grupie linii. Po jej wykonaniu vi wraca automatycznie do trybu klawiszowego

Przejęcie z trybu dopisywania do trybu poleceń odbywa się poprzez wciśnięcie klawisza Esc (escape). Przejęcie z trybu poleceń do trybu dopisywania odbywa się zwykle po wciśnięciu klawisza a (append - dołączanie tekstu za aktualnie wskazywanym znakiem) lub i (insert - wstawianie tekstu przed aktualnie wskazywanym znakiem). Oczywiście w trybie dopisywania klawisz a powoduje wstawienie do tekstu znaku a, a klawisz i - znaku i.

Będąc w trybie poleceń możemy przejść do tzw. wiersza poleceń, który umożliwia wydawanie komend słownych, wykonujących pewne operacje na dokumencie. Wiersz poleceń uaktywnia się przez : (dwukropek), a powrót do trybu poleceń uzyskujemy, podobnie jak w trybie dopisywania, przez wciśnięcie Esc.

UWAGA:

Klawisz Esc w trybie poleceń nie ma przypisanej żadnej funkcji. Jeśli zatem nie jesteśmy pewni, czy pracujemy w trybie dopisywania, czy w trybie poleceń, zawsze można wcisnąć Esc i jest to "bezpieczne" w tym sensie, że w obu przypadkach znajdziemy się w trybie poleceń.

NAWIGACJA W TEKŚCIE:

- w większości nowoczesnych terminali działają klawisze kursora (strzałki) oraz PageUp, PageDown, Home i End (lub część z nich)
- h - lewo, j - dół, k - góra, l - prawo
- 0 - na początek wiersza, \$ - na koniec wiersza
- Ctrl-f - jeden ekran w dół, Ctrl-b - jeden ekran w górę
- w - na początek następnego słowa, b - na początek poprzedniego słowa
- + - do pierwszego znaku w następnym wierszu, - - do pierwszego znaku w poprzednim wierszu
- nG - do wiersza nr n (również poprzez :n[enter])
- rznak - zastąpienie znaku pod kursorem znakiem znak
- gg - przejście do początku pliku
- G - przejście na koniec pliku

KOŃCZENIE PRACY I ZAPISYWANIE TEKSTU:

- ZZ - wyjście z zapisaniem tekstu
- :q - wyjście bez zapisania tekstu o ile nie był on zmieniony
- :q! - wyjście bez zapisania tekstu nawet jeśli został zmieniony (zmiany przepadną)
- :w - zapis bieżącego dokumentu i kontynuacja pracy z vi

PRZEJŚCIE DO TRYBU WPROWADZANIA:

- a - dopisywanie za znakiem wskazywanym przez kursor
- i - dopisywanie przed znakiem wskazywanym przez kursor
- A - dopisywanie na końcu wiersza (równoważne z \$a)
- I - dopisywanie na początku wiersza (równoważne z 0i)
- R - dopisywanie w trybie nadpisywania (zastępowania)
- o - dopisywanie w nowym wierszu poniżej kursora
- O - dopisywanie w nowym wierszu powyżej kursora
- Esc - przejście do trybu poleceń
- :r plik - wstawia zawartość pliku plik poniżej wiersza z kursorem (pozostaje w trybie poleceń)

MANIPULACJA DOKUMENTEM:

- J - połącz dwa wiersze
- dd - usuń bieżący wiersz
- D - usuń tekst od pozycji kursora do końca wiersza (jak d\$)
- d0 - usuń tekst od początku wiersza do pozycji kursora
- dG - usuń tekst od pozycji kursora do końca dokumentu
- dw - usuń następne słowo
- db - usuń poprzednie słowo
- dd - usuń linię (np. 20dd - usuń 20 linii)
- yy - zaznacz bieżący wiersz do wstawienia (kopiowanie do bufora)
- p - wstaw bufor poniżej (lub na prawo, zależnie od typu bufora) kursora
- P - wstaw bufor powyżej (lub na lewo, zależnie od typu bufora) kursora
- cx - zamiana (usunięcie i przejście do trybu dopisywania - x jest odpowiednikiem drugiego znaku polecenia d)
- x - usunięcie znaku pod kursorem
- X - usunięcie znaku na lewo od kursora

- `xp` - zamiana miejscami dwóch kolejnych znaków (korekta czeskiego błędu) - kursor powinien być na pierwszym z nich (odpowiednik usunięcia `x` i wstawienia na prawo od kursora `p`)
- `u` - cofnij ostatnio dokonaną zmianę w tekście (undo)
- `yx` - zaznaczenie fragmentu tekstu (kopiowanie do bufora) - `x` jest odpowiednikiem drugiego znaku polecenia `d` (np. `yw` - kopiowanie do bufora następnego słowa, `3y1` - kopiowanie trzech kolejnych znaków) (**UWAGA:** usuwanie tekstu przez `d` również kopiuje tekst do bufora)
- `"buforpolecenie` - wstawia tekst (polecenie to któryś z wariantów `y` lub `d`) do bufora o nazwie **bufor** (nazwa powinna być jednym znakiem)
- `"buforp` lub `"buforP` - wstawia zawartość bufora **bufor** za lub przed kursorem (ew. poniżej lub powyżej kursora)
- `.` - ponów ostatnią czynność zmieniającą tekst (działa w bieżącym położeniu kursora)
- `x,yw plik` - zapisz wiersze od `x` do `y` do pliku `plik` (`x,y` mogą być numerami wierszy, znakiem `.` oznaczającym bieżący wiersz lub kombinacją `.+n` oznaczającą bieżący i `n` kolejnych wierszy, np. `.,.+2w plik` zapisuje trzy kolejne wiersze, począwszy od bieżącego, do pliku `plik`)
- `~` - zmiana wielkości liter (z małych na wielkie i odwrotnie) - działa na znak pod kursorem
- `fznak` - przesuwa kursor w bieżącym wierszu do pierwszego wystąpienia znaku `znak`

UWAGA: większość poleceń można wykonywać wielokrotnie przez podanie liczby powtórzeń przed poleceniem, np. `3dw` usunie 3 kolejne słowa, `2dd` usunie 2 kolejne wiersze itp.

WYSZUKIWANIE I ZAMIANA:

- `/tekst` - ustawia kursor na pierwszym wystąpieniu `tekst` (szuka w dół od kursora)
- `?tekst` - jak `/tekst`, lecz szuka w górę od kursora
- `n` - ustawia kursor na kolejnym wystąpieniu tekstu szukanego przez `/tekst` lub `?tekst`
- `:s/txt1/txt2` - zamienia pierwsze wystąpienie `txt1` w bieżącym wierszu tekstem `txt2`
- `&` - ponawia ostatnio wykonaną zamianę od bieżącej pozycji kursora
- `:s/txt1/txt2/g` - zamienia wszystkie wystąpienia `txt1` w bieżącym wierszu tekstem `txt2`
- `:%s/txt1/txt2/g` - zamienia wszystkie wystąpienia `txt1` w całym dokumencie tekstem `txt2` (jeśli zamiast `/g` podamy `/gc` konieczne będzie potwierdzenie każdej zamiany)
- `:g/txt/polecenie` - **polecenie** działające globalnie na wierszach zawierających `txt`, np. `:g/^$/d` - usuwa wszystkie puste wiersze z dokumentu
- `mznak` - oznacza bieżący wiersz symbolem **znak** (pojedyncza litera) - można się do takiego oznaczenia odwołać w innych poleceniach przez `'znak`, np. `ma` w wierszu, przejście 2 wiersze w dół, `mb`, po czym `:'a,'bw plik` - zapisze wiersze od oznaczonego przez `a` do oznaczonego przez `b` włącznie do pliku `plik`

INNE:

- `:map znak sekwencja` - mapuje (przypisuje do znaku) sekwencję poleceń, co umożliwia posługiwanie się utworzonym skrótem
- `:ab skróót tekst` - wpisanie `skróót` (w trybie dopisywania) rozwijane jest do `tekst` po wciśnięciu `Esc` bezpośrednio za wpisanym skrótem

- `:unab` skróót - usuwa zapamiętany skróót (od tego momentu nie będzie on już rozwijany)
- nieużywane znaki (bez przypisanych im poleceń): `g`, `K`, `q`, `V`, `v`
- nieużywane symbole: `_`, `*`, `\`, `=`
- `:e plik` - otwarcie nowego dokumentu
- `:e #` - przejście do poprzedniego dokumentu
- `:e nazwa` - przejście do dokumentu o podanej nazwie
- `:%nu` - chwilowo pokazuje numery wierszy w dokumencie

Efektywne przesuwanie bloków tekstu

Używaj trybu zaznaczania i jego różnych trybów

W odróżnieniu od oryginalnego `vi`, `vim` pozwala Ci na podświetlanie zaznaczenia tekstu i operacjach na nim. Są trzy główne tryby selekcji wizualnej (trybu zaznaczania tekstu). Są to:

- ▼ Zaznaczanie na poziomie znaków. To tryb do których większość osób jest przyzwyczajona, dlatego wypróbuj go przed innymi trybami selekcji.
- ▼ Zaznaczanie na poziomie linii. Zawsze zaznaczane są całe linie. Ten tryb jest bardziej przydatny, gdy chcesz kopiować lub przenosić grupę linii.
- <Ctrl+V> Zaznaczanie blokowa. Ekstremalnie użyteczne narzędzie i dostępne w nielicznych edytorach. Możesz zaznaczyć prostokątny blok i każdy tekst w nim będzie podświetlony.

Wszystkie standardowe klawisze ruchu w trybach selekcji wizualnej działają normalnie – na przykład `vwww` przestawi edytor w tryb selekcji wizualnej i zaznaczy trzy następujące słowa. `vjj` przestawi `vim`-a w tryb selekcji wizualnej linii i zaznaczy bieżącą i dwie następne linie.